

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

**درس نهم
تورم و کاهش خرید
رویا روح الهی**

افزایش قسمت چه تاثیری در کسب و کارها دارد؟

- - تورم، قدرت خرید را کاهش می‌دهد
- - تورم، افراد و کسب و کارها را به خرج‌کردن و سرمایه‌گذاری ترغیب می‌کند
- - تورم، موجب ایجاد تورم بیشتر می‌شود
- - تورم، هزینه وام گرفتن را افزایش می‌دهد
- - تورم، باعث افزایش بیکاری و کاهش رشد اقتصادی می‌شود
- - تورم، ارز کشور را تقویت یا ضعیف می‌کند

آیا پول همان ثروت است؟

- فرض کنید که شما با ۵۰۰۰ تومان میتوانید یک بیسکویت بخرید در حالی که با همین ۵۰۰۰ تومان ۱۰ سال پیش میتوانید یک پیراهن بخرید و همین طور ۲۰ سال پیش یک کیف. پس متوجه میشویم که ارزش پول یا قدرت خرید پول کاهش پیدا کرده است.

پول چیست؟

از زمانهای قبل مبادله کالا به کالا مرسوم بود و در قبایل کالایی که میفروختند کالایی دیگر میگرفتند اما بعدها به دلیل دست و پا گیر شدن و مشکلاتی که این مبادله پایاپای داشت از واحدهایی به سکه، طلا، نقره و گاه رسید استفاده کردند و بعد از آن هم به دلیل جابجایی پول از روش های جدیدتری برای مبادله کالا استفاده کردند و آن هم پرداخت های الکترونیکی بود.

وظایف پول

- وسیله پرداخت در مبادلات
- وسیله سنجش ارزش
- وسیله پس انداز و حفظ ارزش
- وسیله پرداخت های آینده

نقدینگی

- کل حجم پول موجود در کشور ، نقدینگی آن کشور محسوب میشود. حجم نقدینگی میتواند کم یا زیاد شود.
- افزایش نقدینگی معمولاً ناشی از عملکرد بانک هاست.
- هرچه یک دارایی سریعتر به پول تبدیل شود اصطلاحاً درجه نقدشوندگی آن بالاتر است.
- پول نقد سرعت معاملات را بالا میبرد.

چطور می‌توان نقدینگی یا حجم پول در گردش جامعه را کنترل کرد.

- هر کالایی در اقتصاد قیمتی دارد و قیمت پول نیز نرخ بهره آن است. برای مثال فرض کنید دولت می‌خواهد برای دو سال آینده حجم نقدینگی در کشور را کاهش دهد. اگر دولت نرخ بهره سپرده‌های بلندمدت ۲ ساله را ۲۵ درصد و نرخ بهره وام را ۳۰ درصد تعیین کند چه اتفاقی می‌افتد؟ از یک طرف مردم تمایل دارند پول خود را تا ۲ سال آینده در بانک سپرده کنند و این یعنی حجم پول نقد که سرعت مبادله بالایی دارد در جامعه کم می‌شود. از طرفی وام گرفتن برای مردم مشکل می‌شود و با این نرخ بالا تعداد افراد متقاضی وام نیز در جامعه کم می‌شود. به این ترتیب حجم پول کلی در جامعه کم شده و تقاضای مردم نسبت به قبل کاهش می‌یابد و قیمت‌ها کنترل می‌شوند. عوامل متعددی در کنترل نقدینگی دخالت دارند، اما در این مقاله معمول‌ترین روش آن ذکر شد.

تورم

- افزایش در سطح عمومی قیمت ها را تورم گویند. نرخ تورم ، درصد افزایش سالانه سطح عمومی قیمت هاست. اگر قیمت کالاها نسبت به سال قبل ۲۰ درصد افزایش یافته باشد، یعنی نسبت به سال قبل تورم ۲۰ درصدی وجود دارد.
- پس تورم نشان میدهد که قدرت خرید پول بقدر کاهش یافته است.

محاسبه نرخ تورم

- برای اندازه گیری تورم از شاخص قیمت مصرف کننده (cpi) بهره میبرند. برای تشکیل شاخص قیمت مصرف کننده دولت ها یکسبد بازار یعنی بسته ای از کالاهای گوناگون را که عموم مصرف کنندگان احتمالاً خریداری میکنند در نظر میگیرند. سپس دولت هزینه این سبد بازار را در طول زمان رصد میکند. اگر قیمت این سبد در طی یک دوره مشخص ۱۰ درصد افزایش داشت cpi نیز ۱۰ درصد افزایش دارد. سبد بازار طیف وسیعی از کالاها را شامل انواع مواد غذایی، ماشین، لباس، خدمات تفریحی،... پوشش میدهد.
- بعد از گردآوری اطلاعات قیمت از سبد کالاها دولت از طریق رابطه شاخص قیمت مصرف کننده را محاسبه میکند:

$100 \times \text{هزینه سبد بازار در ماه (سال) قبل} - \text{هزینه سبد بازار در ماه (سال) معین} = \text{Cpi برای یک ماه (یا یک سال) معین}$

هزینه سبد بازار در ماه (سال) قبل

درصد کل سبد بازار

مسکن
(اجاره رهن، سوخت، اسباب منزل) ۴۱/۵%

حمل و نقل
(ماشین ها، سوخت موتور، حمل و نقل عمومی) ۱۷/۳%

غذا و نوشیدنی
(شیر، غلات، گوشت، قهوه) ۱۴/۸%

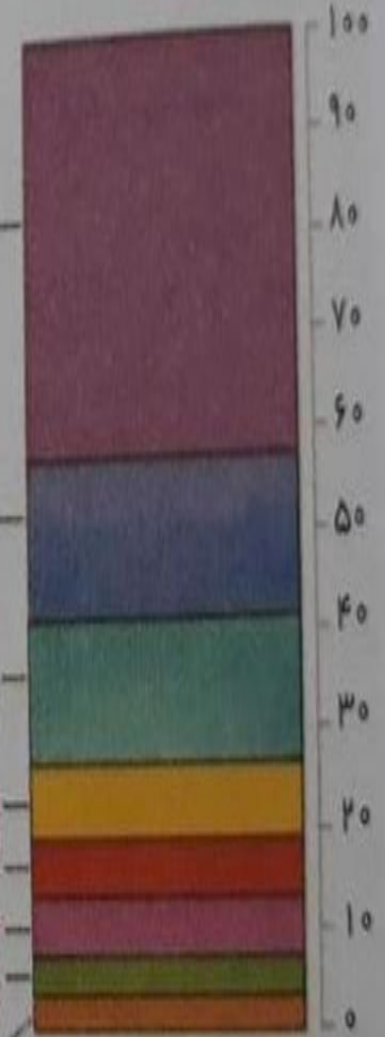
دارو و درمان ۶/۶%

آموزش و ارتباطات ۶/۴%

تفریحات ۶/۳%

پوشاک ۳/۶%

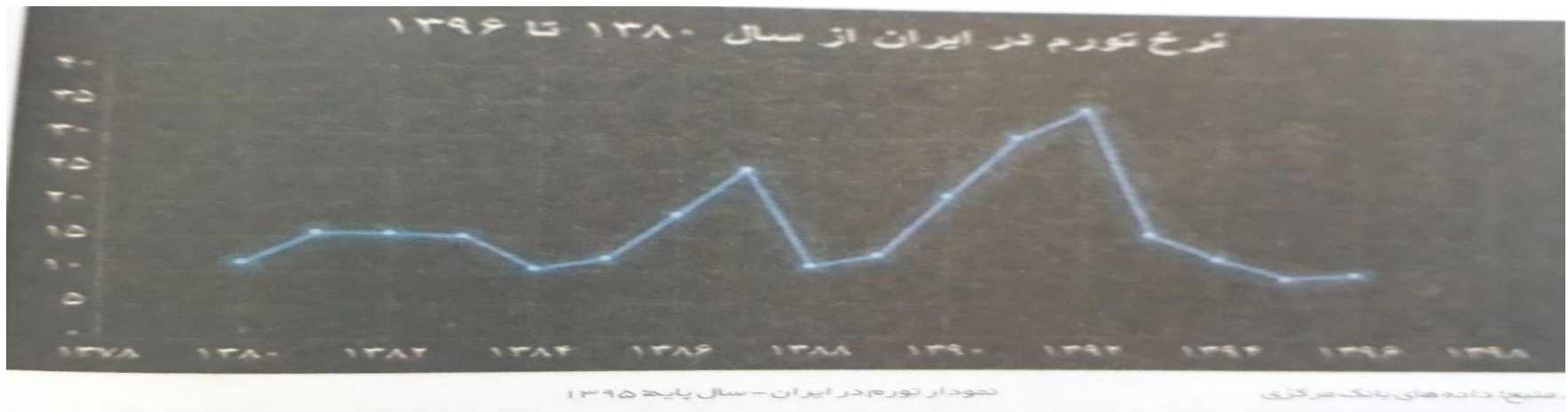
سایر ۳/۵%

▲ سبد بازار کالاهای مصرف کنندگان (نمونه فرضی برای یک سال)

پیامدهای تورم

- اثر منفی بر رفاه مردم و امنیت اقتصادی
- بی ثباتی فضای کسب و کار
- نداشتن پیش بینی دستی درستی از آینده قیمت‌ها در بازار
- کاهش قدرت خرید
- مواجه تولید و خرید و فروش با مشکلات متعدد

علل تورم و نقش دولت

- ناپراری عرضه و تقاضای کل در اقتصاد
- هماهنگ نبودن افزایش نقدینگی در کشور با افزایش تولید
- اثر منفی نوسانات نرخ ارز بر ارزش پول ملی و کاهش قدرت خرید پول ملی

سیاست های دولت برای مدیریت حجم نقدینگی و حفظ ارزش پول

این سیاست ها ،سیاست های پولی است که به دو شکل انجام میشود:

کاهش نقدینگی در گردش :سیاست پولی انقباضی است

افزایش نقدینگی در گردش:سیاست پولی انبساطی است

یکی از روش های که بانک مرکزی کشورها برای کنترل تورم و تنظیم نقدینگی

در گردش بکار میبرند سیایت بازار باز (فروش اوراق مشارکت)است.